

Til: Utdannings- og Forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0023 Oslo

Høringsuttalelse vedrørende forslag til endringer i opplæringsloven – opplæring i helseinstitusjoner og barnevernsinstitusjoner.

1.) Innledning:

Landsforeningen for barnevernsbarn(Lfb) mener at skole isolert sett er den viktigste faktoren som må være på plass når en ungdom bor på institusjon. Lfb er opptatt av at de som til en hver tid har ansvaret for ungdommens skolesituasjon må ta hensyn til *individuelle* behov; behovet for individuell utvikling, stabilitet og mening i skolesituasjonen.

Noen ganger vil et godt skoletilbud tilknyttet institusjonen være til det beste for ungdommen. Men vi er likevel opptatt av at ungdom på institusjon *i størst mulig utstrekning får tilbud og plass i normalskolen*. Flere ungdommer som vi har snakket med kan fortelle at *”en plass på vanlig skole var redningen”*. Muligheten til å begynne/fortsette/avslutte skolegang utenfor institusjonen er viktig for mange av ungdommene i foreningen. Skolen er mange ganger den eneste og viktigste sosiale arenaen de har som er tilnærmet normal i deres liv. Vi vil derfor understreke viktigheten av at ungdommens individuelle behov må være styrende for skoletilbudet: Et godt utbygd skoletilbud på institusjonen skal for eksempel ikke være til hinder for at ungdommen får plass i normalskolen hvis dette er til det beste for den enkelte ungdommen!

Vi har en rekke forskjellige institusjoner i Norge i dag som er tilpasset ungdom med forskjellige problemer og behov. Lfb er opptatt av å bevare et mangfold innenfor institusjonsomsorgen, og det tilhørende skoletilbudet til ungdommen. Skole (ved siden av arbeidstrening) vil alltid være den viktigste faktoren for at en institusjon skal lykkes i sitt arbeide med den enkelte ungdommen. Noen ganger vil en skole være en integrert del av behandlingen og vil nettopp være styrken til institusjonen. Andre ganger har institusjonen et tett og godt samarbeid med den lokale skolen som kan tilby ekstraundervisning osv. for ungdom med spesielle behov. I begge tilfeller vil det være avgjørende med en *kontinuitet og stabilitet* i skole tilbudet. Det er helt avgjørende at ungdommen får normalisert sin hverdag med et skoletilbud *så raskt som mulig* etter at de har flyttet inn på institusjon. En kontinuitet i det pedagogiske utviklingsarbeidet for den enkelte ungdommen er helt avgjørende: I og med at oppholdene på institusjon for ungdom skal bli kortere blir det viktig å sørge for et godt skoletilbud også etter at de flytter ut av institusjonen.

2.) Alternativer:

1. Ingen kommentar

2. Ansvar et flyttes til fylkeskommunen der institusjonen ligger:

Lfb slutter seg stort sett til de argumentene som taler for dette forslaget. Men det er meget viktig at *hjemmekommunen* har et ansvar for å følge opp barnet da gjennomsnittlig oppholdstid i barneverninstitusjon er i underkant av ett år, og det i mange tilfeller er ønskelig med tilbakeføring til hjemmekommunen etter endt institusjonsopphold. Det er derfor viktig at hjemmekommunen ivaretar sin oppgave for å sikre kontinuitet.

3. Ingen kommentar

4. Opplæringsansvaret for institusjonene flyttes til staten:

Foreløpig kan vi ikke se at staten har den nødvendige kompetansen innen opplæring. Den dagen fylkeskommunen legges ned vil dette derimot være et høyst aktuelt alternativ.

5. Ingen kommentar.

6. Kommunalt ansvar for grunnskoleopplæring og fylkeskommunalt ansvar for videregående opplæring:

Hvis det er slik at tiden ungdommen oppholder seg på institusjon synker i fremtiden vil det være positivt at de som kjenner ungdommen best fortsetter å ha ansvaret. Ansvaret må altså ligge hos den kommunen hvor de har vokst opp og hvor foreldrene bor. Men hvis dette forslaget skal virke så må refusjonsordningene fungere *vesentlig bedre* enn de gjør i dag. Administrasjonen av denne ordningen må ikke bli så tungvinn at barnet/ungdommen blir skadelidende.

Lfb er videre opptatt av at skolesituasjonen *må beskrives utførlig i alle vedtak som gjøres av barnevernet og fylkesnemnda*. Skolen er helt avgjørende i arbeidet med et hvert barnevernsbarn, samtidig som dette muliggjør en reell klageadgang hos fylkesmannen hvis ikke kommunen gjør jobben sin.

Vi ser fordelen ved at hjemkommunen får et større ansvar i å følge opp den enkelte ungdommen, men er usikre på bakgrunn av de store forskjellene vi ser i tilbudet kommunene tilbyr vanskeligstilt ungdom. Vi er bekymret over at skoletilbudet til de som trenger det aller mest vil variere for mye i kvalitet med denne modellen.

3. Konklusjon:

Vi mener at ingen av forslagene ovenfor vil fungere fullt ut tilfredsstillende. I dag er det store forskjeller mellom fattige og rike kommuner, det er for stor forskjell på hva de kan tilby vanskeligstilt ungdom som er plassert på institusjon. Samtidig så er det jo de som kjenner problemene til den enkelte ungdommen best. Vi tror at man i prinsippet vil få et mer likeverdig tilbud når det økonomiske ansvaret forankres i et høyere forvaltningsnivå enn kommunene. Et godt skoletilbud for ungdom som bor på institusjon er helt avgjørende for at de skal klare seg på egen hånd senere i livet. Men det er også en meget ressurskrevende oppgave. Vi tror at en god ide for fremtiden vil være at staten derfor har det økonomiske ansvaret for skoletilbudet for ungdom som bor på institusjon. Som eneste demokratiske medlemsorganisasjon for ungdom som bor eller har bodd på institusjon håper vi at dere vil kontakte oss hvis dere vil ha flere utfyllende svar på denne høringen.

Oslo, 04.01.06

Vennlig hilsen

Anders Mathisen
Org.sek.

Renathe Arevoll(s.)
Leder